

Alderde

på tredje klasse

En løftet pegefinger til alle de unge, yngre, modne og knapt pensionsparate psykologer i den private sektor, der glemmer alderdommen. Over en bred kam indbetaler de alt for lidt til pensionen.

Der er ting, vi udmærket *ved*, men som vi blot undlader eller glemmer at *gøre*. En af klassikerne er at indbetale nok til vores pension – de penge, vi skal leve af engang. Lige nu er der måske længe til. Pas alligevel på, for dette er en løftet pegefinger.

I takt med at der bliver flere ældre og færre unge og den offentlige velfærd er under pres, bliver det stadig mere vigtigt med den enkeltes pensionsopsparring.

Pensionsrådgivere anbefaler, at man sparer 18-20 % af sin løn op til pension, og lige netop pension har gennem mange år været prioriteret i de offentlige overenskomster. Således får *de offentligt ansatte* mellem 17,1 % og 17,66 % af lønnen indbetalt til deres pension.

I forbindelse med den undersøgelsen af *de privatansattes* løn og ansættelsesvilkår, som Dansk Psykolog Forening gennemførte sidste efterår, spurgte vi derfor også til, hvor stor en del de får indbetalt til pension.

Positivt – for nu at begynde dér – er det, at privatansatte psykologer indbetaler mere, end de gjorde sidste år. Men temmelig skræmmende er det, at de langt fra sikrer sig nok. Vores undersøgelse viser, at kvinder i gennemsnit indbetaler 7,66 % til pension og mænd 8,53 %. Der er dermed meget langt op til de anbefalede 18-20 %.

Kun 44 % svarer ja til, at de har en pen-

sionsopsparring ved siden af den, arbejdsgiveren administrerer. Et tilsvarende billede gjorde sig i øvrigt gældende ved den seneste undersøgelse af de privatpraktiserendes psykologers pensionsforhold.

Som omtalt i en tidligere artikel om de privatansattes psykologers løn (Psykolog Nyt 4/2011) får kvinder i gennemsnit en væsentlig lavere løn end mænd. Af denne lavere løn indbetaler de nu en lavere procent i pension. De bliver således dobbelt dårligt stillet, når de som ældre skal leve af de optjente midler. Derudover er der udhulinger i kvindernes pension, fordi de ofte går på deltid og måske undervejs i karrieren holder barsel.

Fire psykologer fra virkeligheden

Vi har bedt MP Pension, hos hvem de fleste psykologer har deres pensionsopsparring, om at foretage beregninger på, hvad det betyder for et gennemsnitligt privatansat medlem. I princippet kunne beregningen være foretaget af hvilket som helst pensionselskab, tendensen ville være den samme. Tallene i *Figur 1* viser, hvad den enkelte har til rådighed om året efter pensionsalderen.

Eksemplerne kan varieres i det uendelige, så vi har valgt at gøre det overskueligt ved at vise fire repræsentative eksempler, der kan sammenlignes. Løn og pensionsprocent er uændret i hele perioden.

>

Der er ting, vi udmærket ved, men som vi blot undlader eller glemmer at gøre.

- > 1) Månedsløn på 40.000 kr., og indbetalinger på 7,66 % (svarende til det, kvinder får i gennemsnit). 2) Månedsløn på 40.000 kr., og indbetalinger på 7,66 %, afbrudt af barsel tre gange og deltid i 5 år. 3) Til sammenligning en ansat, der tjener 35.000 mindre om måneden, men til gengæld har 17,5 % i pension, som i det offentlige. 4) Månedsløn på 40.000 kr., og indbetalinger på 8,53 % (svarende til det, mænd får i gennemsnit).

Grafen viser det beløb, man har til rådighed, hvis man går på pension som 67-årig og har valgt at få den livsvarige alderspension og ingen alderssum.

Tager vi udgangspunkt i den graf, hvor psykologerne påbegynder deres pensionsopsparing som 26-årige, er der omkring 50.000 kr. i forskel om året i det beløb, der er til rådighed. Den eneste forskel er, at der har været indbetalt en forskellig procentdel af lønnen.

Det er en tendens, som man også kan se på tallene, at de yngste indbetaler en lavere procentdel end de ældre årgange. Blot to års "forsinkelse" i den første indbetaling til en pensionsordning gør en forskel på mange tusind kroner udbetalt om året. Hvis vi derfor atter må hæve pegefingern: Indbetal til en pensionsordning så tidligt som muligt, da det, du indbetaler i begyndelsen, forrentes og genforrentes i mange år.

Faldgruber – og ting, man bør huske

Hvis der bliver et økonomisk råderum, så sørg for at spare op. Og er du kvinde – hvad tre ud af fire psykologer er – så lad være med at falde for råd om, at det er din højtlønnede mand, der skal have en supplerende pensionsopsparing.

Dit pensionselskab vil helt sikkert være behjælpelig med at lave beregninger over, hvor meget en ekstra indbetaling på fx 10.000 kr. pr. år vil påvirke rådighedsbeløb nu, og når pensionen skal udbetales.

Er man gift, bør man tillige overveje, om pensionsopsparinger skal deles i tilfælde af skilsmisse. Det sker ikke automatisk, men kræver en særskilt aftale.

Ifølge MP Pension er der en anden faldgrube for psykologer: Mange af dem ønsker efter flere års ansættelse i det offentlige at etablere egen privat praksis. Det gør de enten ved at gå på deltid eller helt forlade deres ansættelse for at satse 100 % på egen virksomhed. Etableringsfasen er ofte forbundet med store udgifter, få og svingende indtægter og generelt stor usikkerhed. Af den grund vælger mange naturligt nok at stoppe indbetalingerne til deres pension. Men husk: midlertidigt – ellers går det galt! Når etableringsfasen er ovre, gælder det om hurtigst muligt at genoptage indbetalingerne til pensionen på et tilstrækkeligt højt niveau.

Som en del af overvejelserne er det en meget god idé at få vejledning af sin pensionsrådgiver, så der kan tages højde for individuelle forhold, herunder de forsikringer, der ligger i pensionsordningen. ■

Winnie Kjeldsen, konsulent & Jørgen Carl, redaktør
 Dansk Psykolog Forening

Figur 1. Pensionsalder 67 år. Hvad får vi udbetalt?

